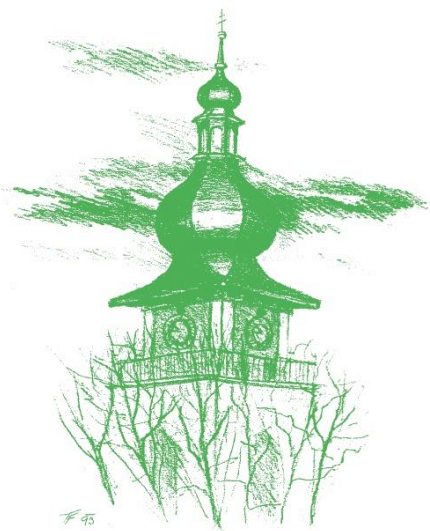

KUNHUTA

ze života farnosti

Nové Město na Moravě
listopad 2020

Milí farníci! Když jsem nedávno nastoupil jako administrátor do novoměstské farnosti, nečekal jsem, jak veliké výzvě bude nejen naše společenství za necelé čtyři měsíce čelit. Pandemie zavřela kostely a částečně omezila přístup ke svátostem. Vím, jak moc mnohé z vás tato změna zasáhla, zvláště ty, pro které byl

život ve farním společenství hlavní a někdy jedinou formou života společenského. Mše svaté se ze dne na den staly záležitostí neveřejnou. Věřte však, že i pro nás kněze je tato situace bolestná. Slavení eucharistie není divadlo, nepotřebuje publikum, ale je to slavení, a tudíž u něj vy – věřící – velice chybíte. Neveřejnost však nikterak neumenšuje obrovskou hodnotu Kristovy oběti, která se den co den nepřestává konat na stovkách, tisících oltářů uzavřených kostelů. V naší farnosti jsou mše svaté slaveny každý den v 7.30, v neděli v 9.00. Chtěl bych vás vyzvat, abyste se k tomuto slavení připojovali alespoň duchovně. Sdělovací prostředky přicházejí s nabídkou přenosů, ale situace, kterou prožíváme, je jedinečnou příležitostí k prohloubení duchovního života v rodinné bohoslužbě a společné četbě Písma svatého. Pevně věřím, že doba, kdy se budeme opět moci setkávat u slavení eucharistie a přijímat svátosti tak, jak jsme byli zvyklí, není daleko. Neklesejme na duchu, Ježíš své věrné nikdy neopustí. V této nelehké situaci jsme společně a společně ji taky zvládneme! Pevnou víru i zdraví přeje a ze srdce Vám žehná

o. Miroslav Kulifaj, administrátor farnosti *(též autor foto)*.

PĚŠÍ POUŤ DO OBYČTOVA

V sobotu 12. září ráno jsme se sešli u kostela sv. Kunhuty. Potkala jsem zde i své kamarádky. Když přišel pan farář, vyšli jsme. Poté, co jsme prošli Novým Městem a Petrovicemi, jsme se vydali směrem k Řečici. Když jsme došli do Řečice, počkali jsme na ty, kteří byli pozadu.

Potom pan farář řekl, že se na křížové cestě pomodlíme růženec. Několik dalších poutníků se k nám přidalo cestou. Procházeli jsme po polních cestách i lesem. Nejmladší účastníci byly teprve 4 roky.

Po příchodu do Obyčtova zašel pan farář pro místního kněze, otce Koukala, který nám řekl zajímavosti o farním kostele. Třeba to, že ho postavil známý stavitel Jan Blažej Santini-Aichel.

Po mši svaté někteří lidé odjeli domů autem. Ti, kteří neměli v Obyčtově odvoz, jeli zpátky vlakem. Nejdříve jsme se svezli do Žďáru a odtud až do Nového Města.

Myslím si, že si tuto pouť všichni užili.

Poutnice Liduška Ondráčková, foto: L. Novotná

VLAŠTOVKA A STRAŠÁK

Jeden chlapec zranil vlaštovku. Když nastal podzim, nebyla už schopná se svými kamarádkami odletět do teplých krajín. Sem tam si něco našla, a tak se jí dařilo přežít. Pak ale přišla strašná zima. Jednoho studeného rána, když hledala něco na zub, se posadila na strašáka. Byl to šlechetný a dobrý přítel havranů, strak a dalších ptáků. Tělo měl ze starého večerního obleku vycpaného slámou. Místo hlavy měl velkou oranžovožlutou dýni. Zuby byly ze zrnků kukuřice, nos z mrkve a místo očí měl dva ořechy.

„Co se stalo, vlaštovičko?“ zeptal se strašák zdvořile jako vždycky.

„Je to špatné,“ povzdechla si vlaštovka.

„Umírám zimou a nemám, kde bych hlavu složila. O něčem k jídlu ani nemluvě. Myslím, že se jara nedožiju.“

„Neboj se a schovej se mi pod kabát. Sláma, kterou jsem vycpaný, je suchá a teplá.“

Tak si vlaštovka našla bydlení ve strašákově slaměném srdci. Jenže občas si potřebovala také něco sezobnout. Najít si něco na zub, chytit mušku nebo nějaký jiný hmyz bylo ale stále těžší. Jednou, když se všechno třásl pod mrazivým pláštěm jinovatky, jí strašák mile řekl:

„Vlaštovičko, sněz moje zuby, jsou to ta nejlepší kukuřičná zrnka.“

„Ale ty pak zůstaneš s prázdnými ústy!“

„Budu vypadat mnohem moudřejší.“

Strašák tedy zůstal bez zubů, ale spokojený, že je jeho malá přítelkyně naživu. Usmíval se na ni svými ořechovými očima. O několik dní později přišel na řadu nos z mrkve.

„Jen ho sněz. Je plný vitamínů,“ řekl strašák vlaštovičce.

Byly tu ještě ořechy, které strašákovi sloužily jako oči.

„Bude mi stačit tvé vyprávění,“ řekl vlaštovce. Nakonec strašák nabídl vlaštovce i svou hlavu z oranžovožluté dýně.

Když přišlo jaro, bylo po strašákovi. Obětoval se, aby zachránil vlaštovičku.

Z knihy Bruna Ferrera: OTČE NÁŠ: Modlitba, kterou nám daroval Ježíš, Karm. nakl., 2017

"VĚNUJ JIM OBJETÍ": KAMPAŇ NA PODPORU STARŠÍCH LIDÍ

Dikasterium pro laiky, rodinu a život spustilo kampaň „Věnuj jim objetí“, kterou reaguje na výzvu papeže Františka mladým lidem, aby byli na blízku seniorům, kteří kvůli pandemii Covid-19 prožívají často pocity osamělosti.

Papež František vyzval v červenci mladé lidi z celého světa k tzv. skutkům něhy vůči starším lidem, protože mnozí z nich jsou kvůli dodržování bezpečnostních opatření během pandemie Covid-19 v izolaci.

Vatikánské dikasterium pro laiky, rodinu a život na tuto výzvu rychle zareagovalo vyhlášením kampaně „starší lidé jsou tvoji prarodiče“.

Bud'te laskaví k seniorům

V oficiálním prohlášení vyzvalo Dikasterium pro laiky, aby „udělali něco, čím projeví laskavost a náklonnost ke starším lidem, kteří se mohou cítit osamělí,“ stojí v prohlášení. „Pandemie zasáhla starší lidi zvláště těžce a oddělila již tak slabá propojení mezi generacemi. Dodržování tzv. social distancing (domácí izolace) však neznamená přijmout osud osamělosti a opuštění.“

Zmírňujte osamělost, věnujte objetí a sdílejte na sociálních sítích

V rámci dodržování bezpečnostních předpisů vybízí mladé katolíky, aby „věnovali objetí“ starším lidem z farností nebo ze sousedství, kteří mohou prožívat pocity samoty. Mohou tak učinit telefonicky, videohovorem nebo zasláním obrázku. „Kdykoliv je to možné – nebo kdykoliv to zdravotní situace umožní – vyzýváme mladé lidi, aby objetí bylo ještě konkrétnější a starší lidi osobně navštívili.“

Mladí lidé se mohou o své aktivity podělit i na sociálních sítích a přidat do příspěvku hashtag **#sendyourhug**. Nejlepší příspěvky budou sdíleny na účtech sociálních sítích Dikasteria pro laiky, rodinu a život **@laityfamilylife**.

Zdroj: www.cirkev.cz (Vatican News) – upraveno

BRNĚNSKÉ BISKUPSTVÍ ZVE K ZAPOJENÍ DO PROJEKTU NÁŠ SPOLEČNÝ DOMOV

Svatý František z Assisi řekl: „Příroda je krásná kniha, v níž k nám promlouvá Bůh a sděluje nám něco ze své krásy a dobroty.“ Aby i další generace „měly co číst“, zve Biskupství brněnské skrze své Diecézní katechetické centrum k zapojení do projektu *Náš společný domov*.

Ten začíná 24. 10. 2020 a končí s rokem Laudato si' 24. 5. 2021. Zapojit se do něj může kdokoli – rodiny, společenství nebo jednotlivci. „Projekt nám pomáhá obejmout tento svět v duchu a v myšlenkách encykliky papeže Františka Laudato Si'“, říká ve videopozvánce pomocný brněnský biskup Mons. Pavel Konzbul. Vedoucí Diecézního

katechetického centra ThLic. Tomáš Koumal považuje za velkou výhodu projektu to, že se dá realizovat i v těchto dnech, kdy nemůžeme do kostela, mezi přátele nebo do kulturních či sportovních zařízení. Projekt nabízí k plnění úkoly, které se týkají našeho vztahu k druhým lidem, k přírodě i k samotnému Stvořiteli.

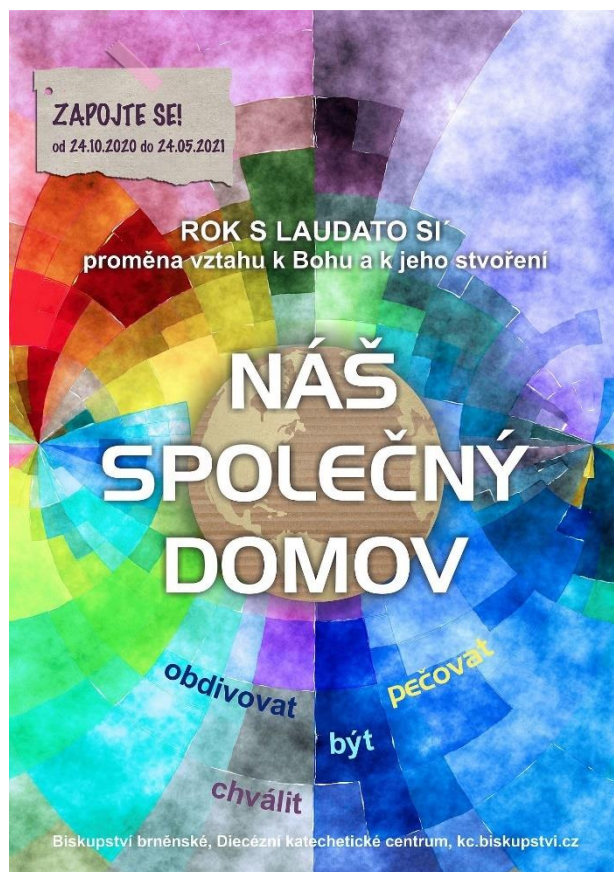
Jak se účastníci zapojí?

Nejdříve si vytisknou plán projektu a seznam úkolů. Obojí najdou na webu www.kc.biskupstvi.cz. Pak už se mohou pustit do plnění úkolů a kreativně se jich zhostit.

Odměnou jim bude nejen dobrý pocit z toho, že udělali něco pěkného pro sebe, pro své bližní a pro tento svět. Když své snažení fotograficky zdokumentují, budou mít i naději na nějakou malou věcnou odměnu nebo na to, že se jejich fotografie stane součástí plánované výstavy v brněnské katedrále.

K projektu jsou založeny i facebookové stránky *Náš společný domov*, kde budou organizátoři postupně publikovat různé podněty a zajímavosti, které s tématem souvisí.

„Věřím, že už přečtení úkolů vás aspoň trochu nadchne a že se rozhodnete zapojit,“ píše nejen svým farníkům Tomáš Koumal. I když doba trvání projektu je poměrně dlouhá, úkoly nejsou náročné a barevný „plán projektu“, který si dá rodina doma na viditelné místo, bude výzvy projektu stále připomínat. Organizátoři si přejí, aby projekt přinesl jeho účastníkům a hlavně rodinám také radost a zážitek společenství.

Zdroj: Biskupství brněnské

S RŮŽENCEM V RUCE

Již v jarních měsících se mnoho věřících připojilo k výzvě otce biskupa Vojtěcha Cikrleho – modlit se růženec. Tato modlitba měla být nesena úmyslem zastavení pandemie koronaviru a ochrany našich rodin.

7. října se v Olomouci konalo setkání Stálé rady ČBK, při kterém se její členové opět rozhodli vyzvat věřící k modlitbě růžence. V nejedné domácnosti tudíž opět ve 20 hodin usedají se stejným úmyslem k modlitbě.

I u nás doma jsme se na jaře každý večer scházeli s růžencem v ruce. Bylo to obohacující, troufám si říci, pro všechny členy naší rodiny. Kromě spojení v modlitbě jsme se k sobě více přiblížili, zažili opět po čase „rozlitanosti“ vzájemnou stálou blízkost. „Kéž by to tak vydrželo napořád“, říkala jsem si.

Během prázdnin se mi do rukou dostala kniha **„RŮŽENEC mi zachránil život“**. Rozhovor s autorkou mě kdysi zaujal v rádiu. **Immaculée Ilibagiza**, která v roce 1994 zažila genocidu ve Rwandě, přišla o většinu své rodiny. Díky dobrotě místního pastora se 3 měsíce spolu s dalšími sedmi ženami skrývala v malé koupelně, dennodenně čelila strachu ze stále hrozící smrti, ale přesto neztratila touhu a odvahu prosit prostřednictvím růžence o záchranu. Díky milosti Boží dokázala odpustit i vrahům svých nejbližších a získat opět klid pro svůj další život. Ráda bych se podělila o část úvodu zmíněné knihy, ve kterém autorka odkrývá to podstatné, k čemu došla na základě vlastní zkušenosti... DT

„K psaní této knihy usedám s úsměvem na tváři a s radostí v srdci. Až na velmi vzácné výjimky se každý den věnuji modlitbě růžence a nic mě nečiní šťastnější, než mohu-li hovořit o kráse a síle, kterou my všichni můžeme do svého života vnést, když vezmeme do rukou růženec a pozdvihneme srdce k nebi.

Růženec svou mocí vnese do našeho života nespočetné milosti. Dokáže vyčistit naše myšlenky od pochybností, vyhnat z našich srdcí starosti, vyřešit trýznivé problémy, navrátit nám zdraví a naplnit nás štěstím a nadějí. Jsou to veliké přísliby a možná se zdá, že ani nemohou být pravdivé – já sama bych jim pravděpodobně nevěřila, kdyby se nenaplnily v mém vlastním životě a v životech nesčetných dalších lidí.

Panna Maria, má oblíbená světice, slíbila, že každému, kdo se modlí upřímně růženec, se dostane všeho, po čem jeho srdce touží... a já jsem živoucím důkazem, že Matka Boží plní své sliby.

Slyšela jsem přemnohá svědectví o tom, jak modlitba růžence proměňuje životy zdrcené zoufalstvím, uzdravuje těla zničená nemocí, léčí závislosti a oživuje srdce zchřadlá nenávistí, osamělostí a zklamáním. Viděla jsem zázračné dílo růžence v životech lidí na celém světě, katolíků i nekatolíků, ba dokonce i lidí, kteří měli malou nebo žádnou víru. Věřte mi tedy prosím, že tato kniha není pouze pro katolíky, je to kniha pro všechny, kdo věří v Boha a v to, že modlitby mohou být vyslyšeny.

Ujist'uji vás, že modlitby jsou vyslyšeny vždy, když vycházejí z pokorného a věřícího srdce – nezáleží na tom, jak banální či velká je vaše prosba. Růženec vám může dát a také vám dá vše, co potřebujete ke šťastnému a zdárnému

životu, pokud se modlíte s vírou a upřímně. A zabere vám překvapivě pouhých dvacet minut denně!

Nemylte se však, růženec není žádná magie, je to aktivní víra. Ježíš nám řekl, že budeme-li mít víru velikosti hořčičného zrna, dokážeme pohnout horou. Růženec je nástroj, který soustředí naše modlitby a pomáhá nám rozvíjet naši víru až do bodu, kdy dovedeme hýbat horami. Je to nástroj, který prohlubuje a posiluje náš vztah s Bohem, a takto můžeme obdržet veškeré bohatství, které nám mohou nebesa nabídnout.

Není to žádné holedbání, nesmírná moc růžence byla v průběhu historie dostatečně doložena. Jak se k tomu vrátíme později, podle legendy ukázala Panna Maria první růženec svatému Dominiku Guzmánovi, aby s jeho pomocí bojoval proti hříchu a herezím své doby. Od té doby se Matka Boží po celá staletí zjevovala svatým a vizionářům a hovořila k nim o nezměrné síle růžence. Zjevila se dětem v portugalské Fatimě a slíbila jim, že první světová válka skončí a miliony životů budou zachráněny, pokud se lidé budou modlit růženec. Počátkem osmdesátých let dvacátého století se zjevila mladým vizionářkám ve Rwandě a slíbila jim, že nemusí dojít ke genocidě, budou-li se všichni modlit růženec a vyčistí tak svá srdce od nenávisti. Neposlechli jsme ji, a dvanáct let po jejím varování byla naše země zničena genocidou, kterou předpověděla.

Jak vidíte, růženec má obrovskou sílu: sílu, která může změnit svět, porazit zlo, a co je snad nejdůležitější, může do našich srdcí vnést trvalý pokoj. Já bych to měla vědět. Kdybych se nemodlila růženec, který mi doslova zachránil život, dnes bych tady už nebyla.“

*Z knihy Immaculée Ilibagiza: Růženec mi zachránil život, nakladatelství Cesta, Brno, 2014
(Článek ‚Pouť do Afriky‘ o návštěvě Rwandy o. J. Davida SAC a A. Drdlové–viz. Kunhuta 5/2017)*

PASTÝŘSKÝ LIST OTCE BISKUPA VOJTĚCHA „VŠICHNI JSME NA CESTĚ KE SVATOSTI“

Milé sestry, milí bratři,

1. listopadu

dnešní neděle je slavností Všech svatých.

Kdo je to svatý? Zjednodušeně se dá říct, že je to člověk, který je zcela odevzdán do Boží vůle. S Ježíšem Kristem se obrací k Otci, hledá, co se mu líbí, a podle toho jedná. Bůh v osobě Ježíše Krista k sobě v průběhu novozákonních dějin přitahoval a stále přitahuje lidi, kteří se tak, jako on, stávají jeho viditelnou tváří. Je to obdivuhodně rostoucí strom, jehož kořeny sahají od svatých osob Starého zákona až k Panně Marii a k jehož kmenu patří všichni, které si dnes připomínáme. Včetně těch, které si pamatujeme z nedávné minulosti, jako svatého papeže Jana Pavla II., Matku Terezu z Kalkaty a další. Tito lidé jsou s Bohem důvěrněji spojeni nejen blízkostí, ale i starostí o nás a tvoří s námi jednu rodinu, jedno společenství.

Naši předkové stavěli podél cest sochy světců – a mělo to pro jejich život velký význam. Obdivovali Boží působení v lidech, kteří dokázali žít s Bohem a s jeho pomocí zvládat své životní situace. Dnes nás obklopují nepřehlédnutelné reklamy, které radí, jakou si vybrat značku auta, jaký počítač, jakou vůni, v jakých botách chodit a co si obléknout, abychom byli in... Sochy světců byly a jsou reklamy na to,

jak žít. Svátí se nikdy nevznášeli v oblacích, ale žili v každodenní tvrdé realitě. Často jim šlo nejen o zdraví, ale také o život. My občas sami sebe přesvědčujeme, nebo nás o tom přesvědčují druzí, v jak těžké situaci a nepřízní doby žijeme – a tím nemyslím jen aktuální koronavirovou. Svědkové víry takto neuvažovali. Naopak. Ve všech životních situacích, nejen těch dobrých či úspěšných, ale i obdobích moru, hladu, válek, rozvrátů a nejrůznějších ohrožení a krizí se v úzkém společenství s Kristem stávali pro druhé světlem, které díky okolním temnotám víc vynikalo. Odkazují nám nepochybnou zkušenost, že řešení jakýkoliv životních situací je nám vždycky tak vzdálené, jak jsme my sami vzdáleni od Boha.

Přejeme si být zdraví, úspěšní, milovaní. Kolik z nás dnes touží stát se svatým? Bůh ke svatosti nevolá vznešené, nehřešící, nejšikovnější, nejpilnější. On si volá obyčejné lidi, kteří znají svou slabost a omezenost, aby zahanbil ty, „kteří smýšlejí pyšně“ (Lk 1,51), kteří se domnívají, že jsou něco víc, že mají dobré pracovní postavení, politickou či jinou moc, dobré finanční a materiální zajištění. Světcí si přáli jediné – žít v úzkém přátelství s Ježíšem Kristem. Nesnažili se Boha pochopit, ale prostě s ním žili. A protože s ním žili, mohli lépe chápat, co se mu líbí. Každý z nás má možnost je následovat v tom nejniternějším – v jejich bezvýhradném odevzdání se Kristu. A to je vrcholné umění života. „Mějte v sobě to smýšlení, jaké měl Kristus Ježíš,“ radil Filipánům sv. Pavel. (Flp 2,5) Vyjdeme-li na tuto cestu, octneme se bez ohledu na věk a na všechno, co jsme dosud prožili, na prahu velkého dobrodružství. Nebudeme vědět, co nás čeká zítra, za měsíc, za rok. Přesto bude naše srdce – v pokoře a důvěře obrácené k Ježíši – zakoušet mír a jistotu.

Život s Ježíšem je cesta v realitě tohoto světa. Tohoto. Ne nějakého vysněného, ideálního. Nebýt právě našeho tolik kritizovaného světa a jeho nedostatků, žádný světec by nevyrostl. A to skýtá šanci pro každého z nás. Nebojme se mít odvalu odpovědět s izraelskou dívkou Marií na Boží pozvání: „Jsem tvá služebnice, jsem tvůj služebník. I já chci to, co chceš ty, můj Pane.“ (srv. Lk 1,38) A skrze takový postoj člověka přichází do našeho světa Ježíš Kristus.

Přál bych si, aby osobní svědectví života každého z nás bylo věrohodné. Abychom dokázali svědčit, že nás na našich cestách vede Ježíš Kristus. Kde to tak není, jsou všechna slova zbytečná. A jak už jsem uvedl – viny, zklamání, bezmoc, zkoušky a jakákoliv myslitelná noc se mohou stát prostorem, ve kterém zazáří díky Vzkříšenému Kristu světlo. V tomto světle zahlédneme nejen nesmírnou lásku Boha Otce a jeho Syna, ale pocítíme i moc Ducha Svatého, který z nás tvoří „svědky“. Modleme se a jednejme tak, abychom se v dnešním nejistém a v mnoha ohledech nemocném světě stali znamením naděje a svědky jistoty, po které lidé touží.

Milé sestry, milí bratři, doby krizí a přerodů byly vždy dobami světců. Také dnešní doba je prostorem a výzvou ke svatosti. K opravdovosti života a věrnosti evangeliu. Bůh od nás nepožaduje úspěch. Požaduje od nás jenom upřímnou snahu. I v naší době je žeň hojná, i dnes je mnoho hladovějících a žíznících po živém Bohu, ale dělníků je málo! Staňme se těmito dělníky i my. (Mt 9,37; Lk 10,2) Na každém z nás nesmírně záleží.

Kéž bychom mohli spolu se svatým Pavlem radostně zvolat: „Už nežiji já, ale ve mně žije Kristus!“ (Gal 2,20)

K tomu každému z vás žehnám.

Váš biskup Vojtěch

POHŘBÍVÁNÍ V KOSTELE SVATÉ KUNHUTY

Dočasnost pozemského života připomíná v novoměstském kostele unikátní výzdoba Černé kaple, ale také kamenný náhrobník ve stěně vstupní síně. Má reliéf ženské postavy v životní velikosti v dobovém renesančním oděvu. Nápis po obvodu náhrobníku sděluje: Léta Páně 1607. v sobotu po Rozeslání 12 apoštolů Páně život svůj dokonala a v Pánu usnula poctivá paní Dorota Jankova, manželka slovutného pána Šebestyana Želechovského z Zielechova, úředníka a měštěná Nového Města, kteráž tuto odpočívá a leží očekávaje slavného těla z mrtvých vzkříšení (kámen i přepis v Novoměstském listináři má rok 1607, ale většinou se uvádí 1606).

Měšťanka s tímto dívčím jménem se narodila v č.p. 4 (dnes vinotéka). Ovdověním získala dva domy (č. 97 – dříve IC a 118 – E.on). Jako zámožná vdova se ještě dvakrát provdala za šlechtické vrchnostenské úředníky (třetí muž dal postavit školu č. 121 vedle fary). Pochována byla asi na některém vhodnějším místě v kostele.

O hrobech v různých částech kostela víme z nejstarších úmrtních matrik, vedených od roku 1673. Koncem tohoto století sem byly pohřbeny děti – dvě z nich u oltářů v lodi a dvě u hlavního oltáře v presbytáři. Vedle potomka vrchnostenského úředníka a dalšího občana šlo o dvě děti školního rektora (jeho vztah ke kostelu vycházel z povinnosti provozovat chrámovou hudbu a zpěv). V 18. století přibyl hrob rektora pod kůrem a v roce 1750 a 1771 byli v tehdy již existující Černé kapli pochováni dva kněží.

Klenutá krypta pro pohřbívání nejvýznamnějších osob má rozměry asi 5 x 5 metrů. Její odvětrávání vede pod sakristií, kde venku nad zemí vidíme zamřížovaný okenní otvor. Krypta byla zřízena zřejmě na konci 16. století za majitele panství Viléma Dubského z Třebomyslic. Sloužila jeho rodině a hlavně Kratzerům ze Schönsberku (patřilo jim novoměstské panství). Po nich se tam pohřbívali významní občané, naposledy v roce 1772 kněz Josef Tadeáš Monse. Dobrodince a ochránce poddaných, který měl velké zásluhy o vybavení kostela, nám připomíná obraz svatého Josefa na oltáři u kůru. Od 19. století byla krypta pětkrát otevřena. Na světlo tak byly vyneseny zajímavé nálezy, které si zaslouží samostatný příspěvek.

Při ohlédnutí do minulosti ještě připomeňme, že podle původní tradice se kolem kostela rozkládal nejstarší hřbitov.

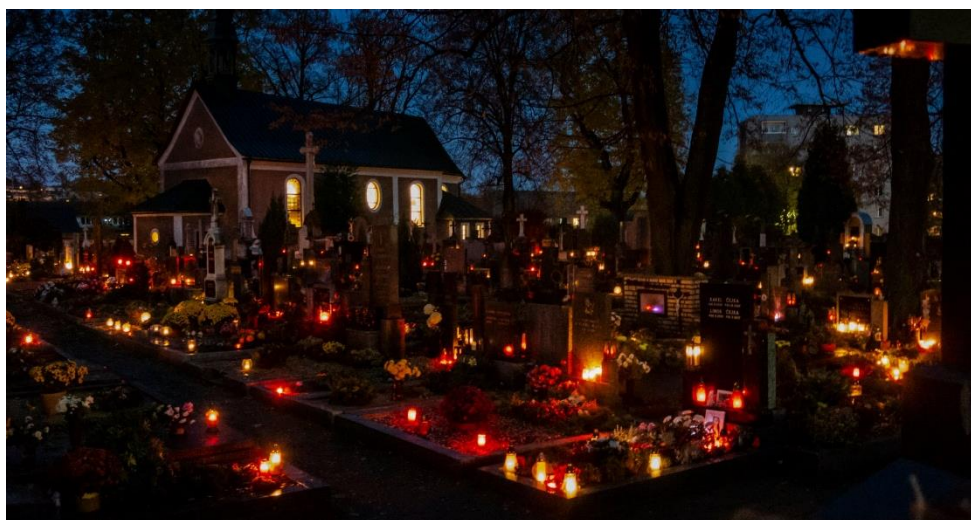
(Použité zdroje: Farní věstník novoměstský ročník I., 1929, č. 8 a ročník VIII., 1936, č. 11

Horácký kalendář na rok 1913 a 1915 (pasáže z historického rukopisu děkana L. Pausy)

Fiala J. a Svoboda J. F.: Novoměstský listinář část II., 1939, str. 69 a 213)

ZCH

Foto – Kostelíček na katolickém hřbitově v NMnM: Miroslav Hrnčíř

HŘBITOV NÁŠ JE TICHÝ SAD

Prožíváme dušičkový čas, kdy si připomínáme naše drahé zesnulé. Naše kroky vedou přirozeně na místa, kde jsou pochováni. Na hřbitovy. Pro mnohé jsou hřbitovy zcela jistě místem prázdným a velmi často místem plným bolesti. Svátek zesnulých je pro nás pln rozporů a pln otazníků. Ale snad právě tento svátek s polidštěným názvem „dušičky“ poukazuje na existenci a nesmrtelnost duše. Vždyť hřbitov nemusí být jen pochmurným místem, ale i místem opět ožvlých setkání a naděje. Metaforou života, spolu s poetickým popisem novoměstského katolického hřbitova, začíná svoji báseň „Dumky“ náš rodák MUDr. Josef Svítal – básník Jan Karník (umělecký pseudonym).

Dumky

*Hřbitov náš je tichý sad,
rozkvete v něm, kdo již zval.
Staleté zde lípy šumí;
kdo je od nás, porozumí,
co si v dумы vnořeny
šeptají ty stařeny ...*

*... Z věžního jak okýnka
umíráček zacinká,
loučení Vám nebuď trudem!
Příchozího vítat budem,
zvídající od něho,
co je u nás nového ...*

Návštěva mrtvým

*Kvítí ve všech barvách duhy rozkvetlo vám, moji drazí,
nad rovy, kde tiše spíte ... Hrůzy dech tu nezmrazí.
Jenom mír vládá svatým polem, jako v šeru světničky,
před spaním kde křížkem žehná matka dětské hlavičky.
Korunou lip kanou na hrob zlaté záře krůpěje,
pod drnem se prach a popel dechem června ohřeje ...*

*... Sousedé a sousedky, děvčátka i stařeny,
rozpory a zápletky srovnány a smířeny.
Tak tu jako zrno Boží spíte každý v úzkém loži –
všecky rány zahojeny, skvrny setřeny.*

*Spěte sladce v zemi svaté, přijdu zase k vám,
snad mne ani nepoznáte – znám se sotva sám.
Líchu Pánem přikázanou rád bych viděl zoranu,
potom přijdu na besedu – a již zůstanu.*

Tento rok si připomínáme 150 let od narození tohoto obětavého lékaře, skvělého básníka, našeho rodáka a opravdového novoměstského patriota. Ve Svítalově rodném domě býval koloniál firmy Arnošt Svítal. Zdi po obou stranách vstupních dveří zdobila sgrafita s mořskými pannami od Karníkova přítele, mistra Karla Němce. Němcův nápis na straně jedné prozrazoval něco o historii tohoto místa: „*Praděd kul zde za roboty ze železa koním boty. Když se budil český lvíček, mýdla zde byl sklad a svíček.*“ Zřejmě proto se zde mezi novoměstáky říkávalo u Mydlářů. Strana druhá byla popsána v duchu poselství. „*Kde jsou grunty třistaleté pod záštitou mořských panen, poctivý ať obchod kvete. Pán Bůh s námi, zlý pryč, amen.*“

Pan doktor Svítal byl pravidelným účastníkem ranních bohoslužeb, a to i v době, kdy jeho věk překročil osmdesát roků. V roce 1955 se novoměstská farnost chystala ke svěcení zvonů. Ještě několik let po této události vzpomínal tehdejší farář P. Metoděj Kotík na Karníka. Říkal s obdivem: „Přišel jsem za ním s prosbou, zda by jako místní básník nesložil k tomuto aktu báseň. Představte si, že i ve svých 85 letech to zvládnul téměř na počkání. Jeho rozzářená tvář vypovídala o radosti, že se této události ještě dožil.“ Bezmála po 23 letech od smrti básníka si jej, ačkoliv už nepřímě, připomenuli novoměstští ministranti. Když se v roce 1971 vydali na cestu

do Prahy, kde měli audienci u biskupa a budoucího kardinála Františka Tomáška. První zastavení bylo v kostele sv. Václava ve Vršovicích. Zde všichni, a bylo jich třicet, ministrovali na mši svaté. Po mši svaté přišla až do autobusu usměvavá bělovlasá paní a se slzami v očích pravila: „Chlapci, když jsem se chystala do kostela, ani mě ve snu nenapadlo, že zde potkám krajany, a ještě v tak hojném počtu. Udělali jste mně velikou radost!“ Byla to paní Marie Zvěřinová, dcera dr. Svítla, což na oplátku potěšilo naše ministranty.

Jeden filosof napsal, že z návštěvy hřbitova odchází člověk podobně jako student z kvalitní přednášky profesora. Něco se dozvěděl, něco zůstává ještě nevysvětleno, a mnoho poznání ho čeká ještě v budoucnosti. I ti, na které na hřbitově vzpomínáme, řešili podobné problémy a starosti jako my, byli to lidé slabí jako my, a potýkali se s různými nedostatky. Najdeme zde lidi, kteří měli mezi sebou všelijaké vztahy, přesto teď leží jejich ostatky pokojně vedle sebe. I toho si velmi lidsky všimá mistr Karník v básni „Návštěva mrtvým“. Nyní, když jsme již duše zemřelých v naději odevzdali Bohu, vzpomeňme a pomozme jim alespoň krátkou modlitbou spatřit věčné světlo Kristovo tváří v tvář. MUDr. Josef Svítal – básník Jan Karník odpočívá blízko svého přítele, mistra Karla Němce, naproti hlavnímu vchodu do jeho milovaného Kostelíčka.

V. Okurka, P. Martínek

Foto: MUDr. Svítal s bratrem Arnoštem před rodným domem

J. Karník k svěcení zvonů v r. 1955

*Když zvony zmlknou shozeny z věží,
kanonů hromem ozve se Ďas.
Spasitel stádo svých věrných střeží
po bouři zvony promluví zas.*

*Zvěstují lidu Kristus že vládne,
i když nás vlny strhují zrádné
modlí se za nás kovový tón,
i když zpěv zvonů přehluší shon,*

*turnaje bláznů a výsměch pustý,
volají k Bohu mocnými ústy.
Volají v světa rozbroj a hádky:
Modli se, pracuj, svět Boží svátky!*

*Nový dnes zpěvák jasného hlasu
modlit se bude za duši spásu,
modlit se bude v hodinách zlých,
potěší srdce zarmoucených.
A k Boží Māti na trůně slávy
zatouží vroucně za věrných davy:*

*Ó hvězdo mořská chraň svatou víru,
oroduj za nás Královno míru!
Chraň naše město pod Třemi kříži,
ulehčuj slabým břemene tíži!*

*Až naší poutí uplyne čas,
pod lípy až nás přátelé složí
k tichému spánku v zahradě Boží,
Ty k bráně nebes doprovod' nás.*

*Takto se modlit bude zvon nový
o Boží lásku po mnohý věk.
Když zvukem vnikne pod vaše krovy
nechť ruce sepne váš potomek!*

Své příspěvky, náměty, přání či připomínky k obsahu Kunhuty posílejte, prosím, na mailovou adresu casopis.kunhuta@gmail.com. Děkujeme.

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolický farní úřad Nové Město na Moravě. Další číslo vyjde v prosinci 2020, uzávěrka 13. 12. 2020. Redakce: Mgr. Dagmar Trödlerová, Matěj Trödler, Veronika Trödlerová.

Schválil: Mgr. Miroslav Kulíř.